

ἩΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΗ'

Συνδρομὴ ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἕκαστος ἔτους καὶ εἶνε ἑτήσιαι. — Γραφεῖον Διευθ. Ἐπι τῆς λεωφ. Πανεπιστημίου 39.

2 Σεπτεμβρίου 1894

Ἡ ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣΑ

[Μυθιστορία τῆς Κυρίας Henry Greville.

Μετάφρασις Π. Ι. Φέρμπου].

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Η'.

— Ἀδιόφορον, εἶπε πέμπτην τινὰ ἢ πλύντρια κομίζουσα τὰ ἀσπρόρουχα τῆς Μαρκέλλας, ἄπερ αὐτὴ ἔπλυνε καὶ ἐσιδέρωνε δωρεὰν καὶ μετὰ πόσης ἐπιμελείας! ἂν ἤμουν ἐγὼ ἐς τὴν θέσιν σου, θὰ ἔγραφα ἐς τὴν Νέαν Ὑόρκην εἰς τὸν πλοίαρχον τοῦ *Kanada*, καὶ ποῦ ξέρεις τί εἰμποροῦσε νὰ βγῇ· θὰ ἔγραφα, θὰ ἔγραφα, ὡς που νὰ κοπῇ τὸ χέρι μου, καὶ κάτι θὰ κατάφερνα γιὰ νὰ βρῶ αὐτὸν τὸν Μονφόρτ. Ἐγὼ λέω μὲ τὸ νοῦ μου ὅτι αὐτὸς εἶν' ὁ πατέρας τοῦ κοριτσιοῦ.

Ἡ κυρία Φαβροῦ ἀπέμεινε σιωπηλὴ. Ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς των ἠκούοντο τὰ ἄλματα τῶν δύο κορασιῶν, συνοδευόμενα ὑπὸ τῶν ἀλμάτων τοῦ γάτου, ὅστις ἔπαιζε μετὰ τινος πώματος φιάλης.

— Μπορεῖ, κυρὰ Ζαλίνη μου, εἶπεν ἡ κυρία Φαβροῦ, ἢ μπορεῖ τὸ συλλογιστήκα κ' ἐγὼ. Ἀλλὰ εἶνε ἓνα ἄλλο πρᾶγμα, κύτταξε... Πῶς σου φαίνεται; πατέρας νὰ ξεφορτώνεται ἔτσι τὴν γυναῖκά του καὶ τὸ παιδί του...

Καὶ προσεῖδον ἀλλήλας μετ' ἀπορίας μεγάλης.

— Καὶ πῶς το συμπεραίνεις ὅτι ἤθελε νὰ τες ξεφορτωθῇ, εἶπεν ἡ πλύντρια ἀναλαμβάνουσα τὸν πρότερον διαλογισμόν τῆς. Αὐτὸς ἐτηλεγράφησε: τί ἔγιναν· ἄνθρωπος ποῦ θέλει νὰ φύγη κρυφὰ δὲν φέρνεται καθ' αὐτὸν τὸν τρόπον.

— Ὡραῖο τηλεγράφημα! μὰ τὴν ἀλήθεια, ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Φαβροῦ ἀγανακτοῦσα. Ἀπάντησις πληρωμένη καὶ νὰ μείνῃ τὸ τηλεγράφημα ἐς τὸ τηλεγραφεῖο. Νὰ μείνῃ ἐς τὸ τηλεγραφεῖο, καταλαβαίνεις; καὶ τὴ διεύθυνσίν του νὰ μὴ τὴν ἔχῃ ἐς τὸ τηλεγράφημα!

— Ἄν ἔφθασε πρῶτ' ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ εἶχεν ἀκόμη βρῆ ποῦ νὰ κονέψῃ· παρετήρησεν ἡ κυρὰ Ζαλίνη ἥτις ἐπέμεινεν ὑπερασπίζουσα αὐτόν.

— Ἄς κἀνῃ καλά. Ἄν ὅμως τὴν ἤθελε τὴν οἰκογένειά του, αὐτὸς ἔπρεπε νὰ τὴν γυρέψῃ, ἔτσι ξέρω ἐγὼ! Καὶ νὰ σου πῶ, θέλεις νὰ μάθῃς τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς; Λοιπὸν ἐγὼ σου λέγω ὅτι ἡ γυναῖκα εἶξερε τί ἔπρεπε νὰ ἐλπίζῃ ἀπὸ αὐτόν, καὶ πέθανε ἀπὸ τὴ λύπη τῆς.

— Ἀπὸ τὴ λύπη τῆς; ἐπανέλαθεν ἡ πλύντρια καταπλαγεῖσα. Καὶ ὁ ἰατρός εἶπεν ὅτι ἀπέθανε, πῶς το λένε, ἀπὸ ἀνευρισμόν.

— Αὐτὸ δά! ἀπὸ λύπη 'πεθαίνει ὅποιος 'πεθαίνει ἀπὸ ἀνευρισμόν. Ἐμεῖς, καταλαβαίνεις, τὸ ἔχει ἡ ἐπιστήμη μας νὰ ξέρουμε καὶ λίγη ἱατρικὴ. Ἐγὼ το εἶξερα· ἡ γυναῖκες πού τους διορίζουν οἱ ἰατροὶ σιρόπι δακτυλίτιδος δὲν εἶνε ἢ πιὸ εὐτυχισμέναις τῆς γειτονιάς, ξέρω ἐγὼ! Αὐτὴ ἢ νέα ἀπὸ τὴν πολλὴ τῆς τὴ λύπη καὶ τὸ πολὺ κλάψε κλάψε ἐπιάσθη ἡ καρδιά τῆς καὶ πάει.

Ἡ κυρὰ Ζαλίνη οὐδὲν ἀπεκρίθη, διότι ὁ συλλογισμὸς τῆς οὗτος ὑπερέβαινε τὸ μέτρον τῆς διαλεκτικῆς αὐτῆς.

— Καλὲ αὐτὸς τὴν ἐπαράτησεν, ἐπέμεινε λέγουσα ἡ κυρία Φαβροῦ, ταπεινοῦσα τὴν φωνήν. Ἦτον κακὸς ἄνδρας καὶ κακὸς πατέρας.

— Δὲν εἶχε δακτυλίδι; εἶπε ζωηρῶς ἡ πλύντρια.

— Εἶχεν, ἀλλὰ χωρὶς ὄνομα, ἀπεκρίθη ἡ φαρμακέμπορος.

Καὶ πράγματι, οἱ σύζυγοι Μονφόρτ ἠμέλησαν νὰ χαράξωσι τὰ ὀνόματά των ἐπὶ τοῦ δακτυλίου, ὃν ὁ ἱερεὺς ἔθηκε περὶ τὸν δάκτυλον τῆς Μαρίας, διότι ποῦ νὰ φαντασθῶσιν ὅτι ἡ ἀσημαντος αὐτὴ λεπτομέρεια ἠδύνατό ποτε νὰ χρησιμεύσῃ. Ἀλλὰ καὶ ἐφοβεῖτο ἡ Μαρία ἐκ δεισιδαιμονίας νὰ ἀποχωρισθῇ τοῦ δακτυλίου τῆς καὶ ἐπὶ μίαν μόνην ὥραν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἠθέλησε ποτε νὰ τον δώσῃ εἰς χερὰν.

Αἱ δύο γυναῖκες ἔμειναν σιωπῶσαι, διαλογιζόμεναι καθ' ἑαυτὰς τὴν τύχην τῆς νεαρᾶς τεθνεώσης. Ἐὰν τῶ ὄντι ἀπέθανεν ὑπὸ λύπης, ὅπουσον δεινὸς καὶ μεστὸς θλίψεων θὰ ἦτο ὁ βίος τῆς! Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ παιδιὰ καὶ ὁ γάτος ἐπεδόθησαν εἰς τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἄλματα, ὥστε δύο καθίσματα κατέπεσαν μετὰ μεγάλου κρότου, καὶ γέλωτες ἠκούσθησαν.

Ἡ κυρία Φαβροῦ λαβοῦσα σάρωθρον ἐκτύπησε τὴν ὄροφν ἵνα καταπαύσῃ τὸ θόρυβον.

— Μητέρα; ἠκούσθη ἡ φωνὴ τῆς Λουίζης, ἥς ἡ ἔξυπνος μορφή ἐφάνη ἐκ τινος ὀπῆς ὑπαρχούσης ἐπὶ τοῦ πατώματος.

Τὸ πρόσωπον τὸ δροσερὸν τῆς Μαρκέλλας ἀντικατέστησε παρευθὺς τὸ τῆς Λουίζης. Τὰ κοράσιον κατημφραίνετο ἐξαπλούμεγον ἐπίστωμα ἐπὶ

τοῦ πατώματος καὶ βλέπον εἰς τὸ κατάστημα διὰ τῆς μικρᾶς ἐκείνης ὀπῆς.

— Θὰ καθίσετε φρόνιμα; ἀνεφώνησε μετ' ὀργῆς ἡ μήτηρ. Θὰ μου σπάσετε τῆς καρτέγλης.

— Ἡ δὺο παλλῆς, μητέρα, ἀνεφώνησεν ἡ Μαρκέλλα εὐθύμως, καὶ δὲν ἔσπασαν καλὰ καλὰ.

— Καθόμαστε φρόνιμα, μητέρα, συνεπέραναν ἡ Λουίζα ἀναλαμβάνουσα τὴν θέσιν τῆς.

— Πάει καλὰ, κυττάξετε νὰ μὴ το ξανακάνετε, εἶπε μετ' αὐστηρότητος ἡ μήτηρ, καὶ νὰ βλέπετε τῆς καρτέγλης ἔς τὸν τόπο τους.

— Μάλιστα, ἀνεφώνησαν ὁμοῦ αἱ δύο ἀργυραὶ φωναὶ τῶν παιδιῶν.

Ἡ ὀπὴ ἐκλείσθη πάλιν, καὶ τὰ παιδιὰ ἤκουσθησαν τοποθετοῦντα τὰ καθίσματα μετὰ τοσαύτης προσοχῆς, ὥστε οἱ τέσσαρας πόδες ἐκάστου καθίσματος ἤγγισαν τὸ ἔδαφος ἀλληλοδιαδόχως.

— Τὸ παιδί λέγει ὅτι τάγαπούσεν ὁ πατέρας του, ἐπανελάβεν ἡ πλύντρια, ἥς ἡ ἐπιμονὴ ἦτο ἀξία παρατηρήσεως. Ἡ κυρία Φαβροῦ ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— Οἱ πατέρες τάγαποῦν τὰ παιδιὰ των ἐνόσφ διασκεδάζον μ' αὐτὰ, εἶπε μετὰ περιφρονησεως. Ἡ μητέρες ὅμως τάγαποῦν μετὰ τὴν καρδιά των· μὴ μού τους λές τοὺς πατέρες. Ὁ Θεὸς ὅμως θὰ με κολάσῃ ἂν πῶ τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸν μακαριτὴ τὸν ἄνδρα μου, αὐτὸς τὰ ἀγαποῦσε τὰ παιδιὰ του σὰν καλὸς πατέρας, τέτοιοι πατέρες εἶνε σπάνιο τῆ σήμερον νὰ βρεθοῦν!

Πόθεν εἶχεν ἀντλήσῃ ἡ κυρία Φαβροῦ τὰς ἀλλοκότους ταύτας γνώσεις περὶ τῆς πατρικῆς στοργῆς; Οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ το εἶπῃ. Ὑπάρχουσι γινῶμαι, αἵτινες φύονται ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ὡς οἱ μύκητες, οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ εἶπῃ διατί. Πολλάκις δὲ αἱ γινῶμαι αὗται δὲν εἶνε ἐκ τῶν μᾶλλον ὀρθῶν, ἀλλ' ἐπὶ τούτων ἀκριβῶς ἐπιμένουσι πλείστορον οἱ ἄνθρωποι.

— Αὐτὸς ἐπεθύμει νὰ πλουτήσῃ, υπέλαβεν ἡ κυρία Φαβροῦ, ἀφίγουσα ἐλευθέρους τὰς σκέψεις τῆς, αἵτινες ἂν μὴ ἦσαν ὅλως ἔλλογοι, εἶχον ὅμως ὀριμάσῃ ἐπὶ πολὺν χρόνον. Πηγαίνουν πάντα ἔς τὴν Ἀμερικὴ νὰ πλουτήσουν. Τῆ γυναῖκά του καὶ τὸ παιδί του τὰ εἶχε φόρτωμα, τοὺς ἄφησε λοιπὸν μετὰ πηνῆτα φράγκα κἢ ἂν τον πιάσῃ!

— Τί τα θές, ἐγὼ ἤθελα νὰ εἶχα τὴν καρδιά μου ἀναπαμένη, εἶπεν ἡ ἐπίμονος πλύντρια. Ἐγὼ θὰ στείλω γράμμα ἔς τὸν πλοίαρχο τοῦ *Karadā*. Μετὰ τὸν *Karadā* ἔφυγε. Λοιπὸν, ὁ πλοίαρχος πρέπει νὰ ξέρῃ τί ἀπόγινεν ὁ ἄνθρωπος!

— Ὁ *Karadās* ἀπὸ τότε ἔκαμε τρία ταξείδια, υπέλαβεν ἡ κυρία Φαβροῦ μετὰ πάσης τῆς δικαίας υπερηφανίας τῆς ἀνωτέρας ἀγωγῆς αὐτῆς. Τέλος πάντων γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω θὰ γράψω ἔς τὴν Ἀβρῆν, καὶ ἴσως ἔχουν τίποτε εἰδήσεις.

Μετὰ ἕξ ἐβδομάδας ὁ πλοίαρχος τοῦ *Karadā* καταπλεύσας εἰς Ἀβρῆν, εὗρεν ἐπὶ τοῦ γραφείου

τοῦ τὴν ἐπιστολὴν τῆς κυρίας Φαβροῦ ζητούσης παρ' αὐτοῦ πληροφορίας περὶ τινος ὀνομαζομένου Μονφόρτ, ὅστις εἶχε τηλεγραφήσῃ πρὸς τὸ ξενόδοχεῖον Β. ἐρωτῶν τί ἀπέγιναν γυνὴ τις καὶ μικρὸν κοράσιον. Ὁ πλοίαρχος οὐδὲν ἐνόησεν ἐκ τῆς τραγελαφικῆς ταύτης ἐπιστολῆς, ἣν ἐξεπύνησαν αἱ δύο γειτόνισσαι ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου των. Ἐπειδὴ δὲ εἶχον ἀποστείλῃ καὶ γραμματόσημον διὰ τὴν ἀπάντησιν, καὶ ὁ πλοίαρχος ἦτο εἰς ἄκρον εὐγενῆς, ἀπήντησε παραχαρῆμα ὅτι τὸ ὄνομα Μονφόρτ εὐρίσκειτο μὲν ἐγγεγραμμένον ἐν τοῖς βιβλίοις του, ἀλλ' οὐδέποτε αὐτὸς συνδιελέχθη μετὰ τοῦ περι οὗ ὁ λόγος ἀνθρώπου, ὅστις ἄλλως τε ἦτο σιωπηλὸς· μετὰ πολλῆς δὲ λύπης ἔγραφεν ὁ πλοίαρχος ὅτι ἠγνόει τί ἀπέγινεν ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὴν εἰς Νέαν Ὑόρκην ἀφιξίν του.

Τὰ ὄνειρα τῆς πλυντρίας ἐξηφανίσθησαν μετὰ πολλῆς τῆς λύπης. Διότι εἶχεν ἐν τῇ φαντασίᾳ τῆς οἰκοδομῆς νόστιμον μυθιστόρημα, τὸ ἐξῆς· ὅτι δηλὰ δὴ ὁ πλοίαρχος εἶχε συνάψῃ σχέσεις πρὸς τὸν Μονφόρτ, ὅτι οὗτος τῷ διηγήθη τὴν ἱστορίαν του, ὁ δὲ πλοίαρχος συγκινηθεὶς ἐκ τῶν παθημάτων τῆς Μαρκέλλας καὶ τῆς μητρὸς τῆς, ἔσπευδε νὰ ἀνακοινώσῃ πρὸς τὸν Μονφόρτ, ὅτι ἡ κόρη του οὐδένα ἄλλον εἶχεν ἐπὶ γῆς πλὴν αὐτοῦ, ὅτι ὁ πατὴρ μαθὼν τοῦτο θὰ ἔσπευδεν, ἡ κόρη θὰ ἐπέτα εἰς τὰς ἀγκάλας του, κτλ.

Ἀλλὰ τὰ ὄνειρά τῆς ταῦτα ἐδέησε νὰ καταπέσῃ πρὸ τοῦ αὐστηροῦ ὕφους τῆς δικαίως προσβεβλημένης κυρίας Φαβροῦ.

— Τὰ βλέπεις, εἶπεν εἰς τὴν πλύντριαν ἀφ' οὐ ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἐπιμελῶς ἐδίπλωσε ἵνα τὴν ἐπισυνάψῃ εἰς τὰ ἔγγραφα τῆς Μαρκέλλας, τὰ βλέπεις; εἶνε ἄνθρωπος σιωπηλὸς καὶ δύστροπος. Δὲν ἤνοιξε τὸ στόμα του εἰς ὅλον τὸ ταξείδιον μήπως τοῦ ξεφύγῃ καεῖς λόγος χωρὶς ἄλλο. Αὐτὸς εἶνε ποῦ εἶνε χαμένος, καὶ μὴ ζαλιζέσαι, καὶ ἡ μικρὴ ἔμεινε δική μας.

— Ἄμ' τοῦτο δὲ ἤθελες καὶ σύ, δὲν εἶν' ἔτσι; εἶπεν ἡ πλύντρια μετὰ τινος κακεντρεχειᾶς.

Ἡ κυρία Φαβροῦ τηροῦσα τὴν σοβαρότητά τῆς οὐδὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἐν ταῖς γωνίαις τοῦ στόματός τῆς ὑπῆρχε τι ὀμοιάζον πρὸς θριαμβευτικὸν μειδίαμα.

Ἡ Μαρκέλλα ἠλικιούτο· μάτηρ δὲ ἡ προστάτις τῆς ἐπανεληλυμένως ἐμήκυνε τὰ ἐνδύματά τῆς, αἰετοπετῆ ἦσαν πολὺ βραχέα καὶ τὰ γόνατά τῆς ἐπέμενον νὰ υπερβαίνωσι τὰ ἐνδύματα.

Ἦτο ἕξ περίπου ἐτῶν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν περιθαλπόντων αὐτήν· ἀλλ' ἀληθῶς ἦτο ἕξ ἡμισυ ἐτῶν· ἀναλόγως δὲ τῆς ἠλικίας τῆς ἦτο ἀξιοπαρατηρήτου πρῶιμότης.

Ἡ Λουίζα ἦτο ὀπωσοῦν μεγάλη· τὰ παρελθόντα ἔκτοτε τρία ἔτη τὴν εἶχον καταστήσῃ

σχεδόν νεάνιδα ύψηλὴν καὶ ἰσχυρὴν, εὐγενὲς ἔχουσαν τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς τρόπους ὀλίγον τι ψυχρούς. Εἰσαχθεῖσα εἰς σχολεῖον ἵνα λάβῃ δῆθεν καλὴν ἀγωγὴν, ἀπώλεσεν ἐν αὐτῷ τὴν προτέραν αὐτῆς γλυκεῖαν φιλόφρονα ἀπλότητα καὶ ἀφέλειαν. Καὶ διετήρησε μὲν τὸ ἐμπορικὸν τῆς πνεύμα, ἀλλ' ἐπιχειρησμένον διὰ στρώματος εὐπρεπείας ἐπιτετηδευμένης, ἐπισκιαζούσης μὲν τὰς ἀρετὰς αὐτῆς, οὐδόλως δὲ ἀποκρυπτούσης τὰ ἐλαττώματα. Αὕτη δὲ εἶνε ἡ λεγομένη ἀχάριστος ἡλικία, ἡ μᾶλλον, ὡς ἡδύνατό τις πολλάκις νὰ εἴπῃ, ἡ ἀχάριστος ἀγωγή· οἱ γονεῖς δαπανῶσι πολὺ ἵνα αἱ θυγατέρες τῶν προσκλήθωνται εἰς μέγιστον βαθμὸν τὸν ἀπειρόκαλον ἐκεῖνον τρόπον τὸν κόσμιον ἅμα καὶ ἐπιτετηδευμένον.

Ἐν τῷ σχολείῳ ἡ Λουίζα ἔμαθεν ὅτι, περιθάψασα τὴν Μαρκέλλαν, ἐποίησεν ἀγαθὴν πράξιν. Μέχρι τότε οὐδόλως ὑπώπτευέ τι περὶ τούτου, καὶ διὰ τοῦτο καθίστα αὐτὴν θελκτικωτάτην ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος τῆς προστασίας τῆς μικρᾶς.

Ἄλλ' ὅτε ὅμως το ἔμαθεν, ἀπήτησε παρὰ τῆς μικρᾶς ὄρφανῆς σέβας πολὺ, ὅπερ ἡ δύσμοιρος κορασιὸς μετ' ἀνηκούστους δυσχερείας κατῴρθωσε νὰ ἐντυπώσῃ ἐν τῇ μνήμῃ τῆς.

Ἡ Μαρκέλλα εἶχε ζήτησιν παρὰ τοῖς γονεῦσιν αὐτῆς ὡς ἄνθος λεληθότως ἀκμάζον, γεννηθὲν ἵνα εὐφραίνῃ τὴν καρδίαν καὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἵνα θάλλῃ ἐν ἐλευθερίᾳ. Ἄλλὰ καὶ ἡ κυρία Φαβροῦ οὐδὲν ἄλλο παρ' αὐτῆς ἀπήτησε. Τὸ παιδίον τοῦτο ἀνεμίμνησκεν αὐτὴν τὸ ἄλλο ἐκεῖνο παιδίον, ὅπερ πρὸ οὐ πολλοῦ χρόνου εἶχε συνοδεύσῃ εἰς τὴν τελευταίαν του κατοικίαν, καὶ τῇ ἐφαίνετο ὡς ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας ἀπεσταλμένον.

Ὅσον καὶ ἂν φαίνεται τὸ πνεῦμα ἡμῶν ἀπηλλαγμένον τῶν χυδαίων πλανῶν, ἐν ἀπάσαις ὅμως ταῖς ἀγαθαῖς πράξεσιν ἡμῶν ἐμφιλοχωρεῖ μόνιον τι δεισιδαιμονίας, καλῶς κεκρυμμένον, ἀράτον σχεδόν, καὶ πρὸς ἀπόκρουσιν αὐτοῦ εἶνε χρεῖα μεγάλης βίας.

Τοῦτο θὰ σοι φέρῃ εὐτυχίαν, λέγουσιν οἱ καλοὶ κάγαθοι οἱ περικυκλῶντές σε· ἡμεῖς γελῶμεν ἐπὶ τῇ ἀφελείᾳ των, ἀλλ' ἐνδομύχως ἐλπίζομεν ὅτι ὄντως θὰ φέρῃ εἰς ἡμᾶς εὐτυχίαν.

Μάλιστα δὲ ἡ κυρία Φαβροῦ ἤλπικε πολὺ ὅτι ἡ Μαρκέλλα ἔμελλε νὰ φέρῃ εἰς αὐτὴν εὐτυχίαν. Καὶ ὄντως ἐπὶ δύο ἔτη τὸ φαρμακεμπορεῖον ἠνδοκίμησε θαυμασίως. Διότι ὅλον τὸ τμήμα ἐκεῖνο τῆς πόλεως συνεκινήθη ἕνεκα τοῦ τραγικοῦ τούτου γεγονότος. Ἐκαστος ἤθελε νὰ ἴδῃ τὴν μικρὰν ἀπολεσθεῖσαν κόρην, εὐρούσαν αἴφνης οἰκογένειαν. Αἱ προσρήσεις, τὰ χάριν τοῦ παιδίου μικρὰ δῶρα, αἱ παντοῖαι περιποιήσεις συνέρρευσαν εἰς τὸ στενὸν κατάστημα, ἐν ᾧ ἡ Μαρκέλλα καθημένη ἐπὶ ὑψηλῆς ἔδρας, ἔτι ὑψηλοτέρας γινομένης τῇ προσθήκῃ προσκεφαλαίου, προὐδρυσεν κατὰ γράμ-

μα ἀπὸ πρωΐας μέχρι ἑσπέρας πυκνῆς ὀμηγύρεως ἀγοραστῶν.

Ἄλλ' οἱ ἄνθρωποι τὰ πάντα βαρύνονται καὶ αὐτὴν, οἴμοι, τὴν γενναιότητα καὶ ἐλευθεριότητα. Ὅτε ἡ ἐγκατάλειψις καὶ ἡ εἰσποίησις τοῦ κορασιῦ ἦσαν ἤδη γεγονότα τετελεσμένα κυρωθέντα ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ τῆς συνηθείας, τὸ ἐμπόριον τῆς κυρίας Φαβροῦ περιεστᾶλη εἰς τὸ σύνθηες αὐτοῦ μέτρον. Καὶ ναὶ μὲν δὲν ὑπῆρχε στενοχωρία, ἀλλ' ὅμως δὲν ὑπῆρχε καὶ ἡ προτέρα ἄνεσις, προϊόντων δέκα λεπτῶν βουγλιώσπου καὶ δεκαπέντε λεπτῶν ἀλοιφῆς τῶν γυναικαρίων τοῦ τμήματος ἐκεῖνου. Τότε δὲ ἡ φαρμακεμπορος ἠσθάνθη ὅτι ἐν παιδίον περιπλέον εἶνε φορτίον βαρὺ.

Ἄλλ' ὅμως ἡγάπα τὴν Μαρκέλλαν. Ἡ ἐρασμία τῆς μικρᾶς στωμιλία, ὁ γλυκὺς καὶ εὐπειθῆς αὐτῆς χαρακτήρ, τὴν ἔσωζον πολλῶν ἐπιπλήξων. Ὅποια τις θὰ ἐγίνετο βραδύτερον; Ἀδύνατον ἦτο νὰ προδικάσῃ τις τοσοῦτον ἡ αἰσθητικὴ καὶ εὐπλαστός αὕτη φύσις εἶχε γεννηθῆ ἵνα συμβιβάζεται πρὸς πᾶσαν ἀξίωσιν.

Ἄλλὰ καὶ ἐν τῇ κομψότητι ταύτῃ καὶ τῇ γλυκύτητι, παραμονὴν τινα τοῦ νέου ἔτους ἡ κυρία Φαβροῦ κλείουσα τοὺς λογαριασμούς της, παρετήρησεν ἔλλειμμα ἑκατοστύων τινῶν φράγκων, πρᾶγμα μικροῦ λόγου βεβαίως ἄξιον, διότι οἱ ἐπιδημικοὶ κατάρροι καὶ αἱ λοιπαὶ ἀσθένειαι τοῦ προσεχούς ἔαρος θὰ ἐπλήρουν εὐκόλως τὸ βάραθρον, τῇ βοήθειᾳ τῶν ἐκ κόμμεος κομφέτων, τῶν στηθικῶν φυραμάτων, τοῦ Ἰσλανδικοῦ λειχίνος· ἀλλ' ὅπως δῆποτε ἦτο ἔλλειμμα, — καὶ τὸ ἐμπορικὸν πνεῦμα τῆς φαρμακεμποροῦ ἀνεῦρε κατ' εὐθεῖαν τὴν αἰτίαν τοῦ κακοῦ.

Τὸ ἔτος δῆλα δὴ ἐκεῖνο, πάνθ' ὅσα εὗρεν ἡ Μαρκέλλα ἀνήκοντα εἰς τὴν κορασιῶδα ἦν ἀντικατέστησεν, ἐφάρτησεν ἐντελῶς ἕνεκα τῆς πολλῆς πράξεως, ὥστε ἐδέησε νὰ ἀγορασθῶσι πολλὰ πράγματα, ὀλίγα ἐκ πάντων. Παρατηροῦσα ἄλλο φύλλον τοῦ βιβλίου της ἡ κυρία Φαβροῦ, εὗρε τὰς δαπάνας τῆς οἰκογενείας της· τὰ δὲ χάριν τῆς Μαρκέλλας δαπανηθέντα ἐδῆλουντο δι' ἀριθμὸν ἐμφαίνοντας ποσὸν οὐκ εὐκαταφρόνητον. Τὰ σανδάλια μάλιστα... ὦ! τὰ μικρὰ σανδάλια, ἡ καταστροφή αὕτη παντός οἰκογενειάρχου! Παρευθὺς ὑπελόγησε κατὰ νοῦν, προσθέτουσα τὰς δαπανηθείσας ποσότητας καὶ τὰ τῆς διατροφῆς τῆς ψυχοκόρης ὡς ἔγγιστα, καὶ εὗρεν ὅτι ἡ Μαρκέλλα ἐδαπάνησεν ἀκριβῶς ὅσα ἔλειπον ἵνα ἡ κυρία Φαβροῦ φέρῃ τῆς δυὸ ἀκρες ἴσα.

— Τὸ καίμενον! εἶπε βαθέως στενάξασα, καὶ κλείουσα τὰ βιβλία της ἐν ἀθυμίᾳ. Τί νὰ γίνῃ! θὰ ἐργασθῶ ὀλίγον περισσότερον, θὰ βάλλω τὰ δυνατὰ μου.

Ἄλλ' ὅμως εἰσπράξεις δὲν ἐγίνοντο, γραμμάτιον ἑκατὸν φράγκων λησμονηθὲν ἤδη ἐνέσκηψεν ἐν ὥρᾳ κακῇ πρὸς ἐξόφλησιν ὁ αὐτοῦ ἡ φαρμακεμπορος ἠναγκάσθη νὰ δανεισθῇ, καὶ τότε ἡ

στήλη των ἀριθμῶν, ἡ παριστῶσα τὴν συντήρησιν τῆς ψυχοκόρης, ἐνεφανίσθη οὐχί ἅπαξ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς κυρίας Φαθροῦ κατὰ τὰς ἐναγωγίους αὐτῆς ἀγρυπνίας.

Τὰς πρώτας ἡμέρας μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Λουίζας εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον, ἡ μήτηρ τῆς ἐθεώρησεν ἑαυτὴν εὐτυχή. διότι εἶχε τὴν Μαρκέλλαν πλησίον τῆς συντροφίαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἠσθάνετο πολὺ τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενον κενόν. Ἡ μικρὰ κορασὶς ὅσον καὶ ἂν ἦτο μικρὰ, ἐγίνωσκεν ἤδη νὰ διορθῶν τὰ συρτάρια, νὰ σπογγίζῃ τὰ πράγματα τῆς μούστρας, νὰ τινάσσῃ τὴν κόνιν καὶ νὰ σαρώνῃ τὸ κατάστημα διὰ σαρώθρου μεγάλου, ὑφ' οὗ πολλὰ οἰδήματα ἐγένοντο ἐν τῷ μετώπῳ τῆς, χωρὶς νὰ τολμήσῃ κἄν νὰ παραπονεθῇ.

Τὸ μόνον πρᾶγμα πρὸς ὃ ἠσθάνετο ἀκατανίκητον ἀπέχθειαν ἦσαν αἱ βδέλλαι, αἱ ἐπ' ἀλλήλας σσεωρευμένοι ἐν φιάλῃ πλήρει ὕδατος διαυγοῦς. ἀπέστρεφεν ἀπ' αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμούς φρικιώσα ὡσάντις ἡ κυρία Φαθροῦ προσεπάθει μετὰ προσοχῆς νὰ συλλάβῃ αὐτάς καὶ βάλῃ εἰς τὸ ποτήριον τοῦ ἀγοραστοῦ. Τὰ μαῦρα ἐκεῖνα θηρία ἐνεποιοῦν εἰς τὴν μικρὰν μεγίστην ἀηδίαν.

Ἐν τούτοις ἀείποτε περιποιητικὴ καὶ φαιδρὰ, ἐγίνωσκε τὴν τιμὴν καὶ τὸ βᾶρος πολλῶν ἐκ τῶν συνηθέστερον πωλουμένων πραγμάτων, ἡ δὲ κυρία Φαθροῦ ἐνεπιστεύετο εἰς αὐτὴν νὰ ἐκτελῇ τὰς παραγγελίας τῶν κοινοτέρων πελατῶν. Ἡδύνατό τις δὲ νὰ προῖδῃ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἔμελλε νὰ παράσχη πρὸς τὴν φαρμακέμπορον ἀληθεῖς ὑπηρεσίας.

— Ἄν ἤμουν ἐγὼ, εἶπεν ἡμέραν τινὰ ἡ κυρὰ Ζαλίην ἔχουσα τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους ἐπὶ τοῦ κἀνίστρου τῆς, κειμένου ἐπὶ τοῦ γραφείου τῆς κυρίας Φαθροῦ, θὰ τὴν ἔστελνα ἔς τὸ σχολεῖο, τῇ μικρῇ. Δὲν εἶνε μικρὸ πρᾶγμα νὰ ξέρῃ μιὰν ἡμέρα νὰ διαβάξῃ.

Ἡ κυρία Φαθροῦ κατέστειλε σχῆμα ὀργῆς καὶ εἶπε·

— Ἐχομε καιρό. Καταλαβαίνεις καὶ μόνη σου ὅτι δὲ θέλω νὰ τὴν στερηθῶ καὶ νὰ τὴν στείλω σχολεῖο. Μοῦ χρειάζεται. Καὶ ἔπειτα μαθαίνει ἐδῶ νὰ ράβῃ καὶ νὰ πλέξῃ.

Ἡ πλύντρια οὐδὲν εἶπε, καὶ διὰ τοῦ βλέμματός παρηκολούθησε τοὺς μικροὺς δακτύλους τῆς Μαρκέλλας, ἧτις ἐνέπηγεν ἐπιπόνως τὴν βελόνην τῆς εἰς ῥάκος χονδροῦ κίτρινον πανίου.

— Θὰ πάῃ σχολεῖο ὅταν βγῇ ἡ Λουίζα, προσέθηκεν ἡ φαρμακέμπορος. Ἀρκετὰ ἔσοδεῶ ἔς τὴν κόρη μου καὶ τώρα ἡ δουλείς δὲν πᾶν καλά! Καὶ τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, τί της χρωστῶ, κυρὰ μου, αὐτηγῆς τῆς μικρῆς;

Ἡ κυρὰ Ζαλίην κατέστειλε κίνησιν τινα. θὰ ἤθελε νὰ φράξῃ τὰ ὦτα τῆς Μαρκέλλας, ἵνα μὴ ἀκούσῃ τὴν σκληρὰν ταύτην φωνήν. Ἄλλ' ἦτο πολὺ ἀργά, διότι τὴν εἶχεν ἤδη ἀκούσῃ, καὶ

ὑψωσε τοὺς καστανοὺς ὀφθαλμούς τῆς πρὸς τὴν εὐεργέτιδα αὐτῆς μετ' ἐκφράσεως παραδόξου ἀμφιβολίας καὶ θλίψεως. Πιθανῶς δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν παρόμοιοι λόγοι διηγειραν ἐν αὐτῇ τὴν ἐπιθυμίαν διασαφήσεώς τινος. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁμως ἦτο φύσει ταπεινὴ καὶ εὐπειθής, οὐδὲν εἶπε καὶ ἔκυψε πάλιν πρὸς τὸ ἐνώπιόν τῆς ῥάκος.

— Θαρρῶ, εἶπεν ἡ πλύντρια, ὅτι πρῶτα πρῶτα πρέπει ὅλοι νὰ μαθαίνουν γράμματα.

— Καὶ ποῖος λέγει ὅχι; ἀπεκρίθη ἡ κυρία Φαθροῦ μετὰ τινος τραχύτητος. Μὰ ὅταν κανεὶς ἐξαιμαξῆ καὶ καταχρεώθῃκε γιὰ ἓνα, ποῦ τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς δὲν τον ἔχει τίποτα, θαρρῶ πῶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κυττάξῃ καὶ τὴν ἡσυχία του καὶ νὰ μὴ βιάζεται, θὰ πάῃ σχολεῖο ὅταν βγῇ ἡ Λουίζα. Ὡς τότε θέλω νὰ μπουρῶ νὰ ἀφίνω μιά στιγμὴ τὸ μαγαζί μου χωρὶς νὰ υποχρεώωμαι νὰ παρακαλῶ τῇ γειτόνισσα νὰ μοῦ το φυλάγῃ. Ἡ Μαρκέλλα τὰ καταφέρειν κἄτι καλά, καὶ μάλιστα ὅταν ἔρχονται ἀγορασταί, τοὺς δίνει ὅ τι ζητήσουν ἂν δὲν εἶνε πάρα πολὺ δύσκολο.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς μικρᾶς ὑψώθησαν ἅπαξ ἔτι, ἀλλ' ἤδη ἐξέφραζον εὐαρέστησιν. διότι τοῦτο ἠθέλε καὶ αὐτῆ, νὰ εἶνε δηλὰ δὴ χρησίμος, διότι πολλάκις εἶχεν αἰσθανθῆ ὅτι ἦτο βᾶρος εἰς τὴν οἰκογένειαν ἧτις τὴν περιέθαλψεν. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο πάρα πολὺ μικρὰ ὥστε νὰ γινώσκῃ τί ἐστὶν ὑπερηφανία, πάρα πολὺ δὲ ταπεινὴ ὥστε νὰ αἰσθάνηται ταπεινώσιν, ἀπλῶς λύπην ὑφίστατο καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐπεθύμει, ἢ τὸ πῶς νὰ δύναται νὰ ὑπηρετῇ, ἵνα μὴ ἀκούῃ νὰ λέγωσιν ὅτι ἦτο βᾶρος τῶν ἀνθρώπων οὐς ἠγάπα.

Ἡ πλύντρια ἀνέλαθε τὸ κἀνίστρον τῆς καὶ διερχομένη πλησίον τῆς Μαρκέλλας τὴν ἐρίλησε. Πολλάκις τῇ ἐπήρχετο νὰ προτείνῃ εἰς τὴν κυρίαν Φαθροῦ νὰ εὕρῃ ἀγαθὴν τινα ψυχὴν θέλουσαν νὰ ἀγαθῇ τὴν συντήρησιν τῆς μικρᾶς, ἀλλ' ἠσθάνετο ὅτι ἡ πρότασις τῆς αὐτῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἤθελεν ἀποκρουσθῆ. διότι ἡ φαρμακέμπορος ὑπὸ φιλαυτίας κινουμένη ἤθελε νὰ διατηρῆσιν τὸ ἠθικὸν ὄφελος τῆς πράξεώς τῆς, ἢν πάντως οἱ περὶ αὐτὴν ἐχαρακτήριζον ὡς πράξιν ἀγαθὴν, οὐχ ἦττον ἢ τὸ ὑλικὸν ὄφελος ὅπερ εἶχε παρὰ τῆς μικρᾶς, ἧτις ἦτο σχεδὸν ἐπίσης χρησίμος καὶ ὀλιγώτερον δαπανηρὰ μικρᾶς ὑπηρετίας.

Μικρὰ ὑπηρετρία. τοῦτο ἦτο τὸ ἀληθὲς ὄνομα τῆς καταστάσεως τῆς Μαρκέλλας. Διότι κατὰ μικρὸν ὀλισθαίνουσα ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς ὡς ψυχοκόρης, καθ' ὅσον ἐγίνετο χρησιμωτέρα, μόνη τῆς, ἔνεκα τῆς περισσείας τῆς ἀγαθῆς θελήσεώς τῆς καὶ προθυμίας, ἀπὸ ψυχοκόρης κατήντησεν ἀπλῆ ὑπηρετρία, *κουζίνα*. Κατὰ πρῶτον δηλὰ δὴ προσεφέρθη νὰ «ἀκμήν θελήματα» ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ τῇ ἐπεβλήθη ἡ ἐργασία αὐτῆ κατεγίνετο εἰς καθαρισμὸν πάντων τῶν συρταρίων, — κα-

τήνησεν ἡ τακτικὴ τῆς ἐβδομαδιαία ἐργασία. Πάν ὅτι εἶχεν ἐπιχειρήσει καὶ ἐπιτύχη, ἦτο ἡδὴ ἔργον καὶ καθήκον τῆς, καὶ κατ' ἀκολουθίαν, ὡς τοιοῦτον, δὲν ἀντημείβετο διὰ περιποιητικῶν λόγων· μόλις δὲ που καὶ που ἐλάμβανε σπανίας τινας καὶ ἀσθενεῖς εὐχαριστίας. Τούναντιόν δέ, ὡσάκις ἐμετρίαζέ πως τὴν δραστηριότητά τῆς, ἐλάμβανε σφοδράς ἐπιπλήξεις. Ἀλλὰ τὰ τοῦ κόσμου τούτου οὕτως ἔχουσι· σπανίως οἱ ἔχοντες ζῆλον καὶ προθυμίαν ἀπολαμβάνουσι εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς.

Τὸ τελευταῖον σάββατον τοῦ Ὀκτωβρίου ἡ Λουίζα ἐξῆλθε τοῦ σχολείου ἔχουσα ἄδειαν ἐξόδου μέχρι τῆς δευτέρας πρωῒ. Κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο τὸ φαρμακεμπορεῖον ἠλλαξε διευθύντριαν. Ἡ Λουίζα καὶ ἀνέκαθεν μὲν ἦτο μαμμόθρεπτον κοράσιον, ἐνεκα δὲ τῆς ἐν τῷ σχολείῳ συνδιατριβῆς μετὰ τῶν συμμαθητριῶν τῆς, νεανίδων ἀρίστης ἀγωγῆς, ἔλαβεν ἡθὸς τι ὑπεροχῆς δι' οὗ ἐπεβάλλετο καὶ εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν μητέρα τῆς.

Ἡ κυρία Φαβροῦ ἔχαιρε βλέπουσα τὴν κόρην τῆς ἔχουσαν μεγίστην κλίσιν πρὸς πᾶν ἀβρόν καὶ καλόν, μεγίστην κομψότητα ἐν ταῖς κινήσεσι καὶ καθ' ὅλου ἄκραν λεπτότητα καὶ φιλοκαλίαν. Δὲν ἐχόρταινε καμαρώνουσα αὐτὴν ἐνδεδυμένη τὴν στολὴν τοῦ παρθηναγωγείου, στολὴν πολυτελεῖ μὲν καὶ ὀκνηρὰν ὡς πρὸς τὴν πενιχρὰν περιουσίαν τῆς φαρμακεμπορίου, ἀλλ' εἰς ἄκρον κολλακευτικὴν πρὸς μητέρα φιλόδοξον! Ἡ Λουίζα ἠθέλησεν ὠρολόγιον μετὰ χρυσῆς ἀλύσεως, διότι ὄλαι αἱ ἄλλαι νεανίδες εἶχον τὸ πρᾶγμα τοῦτο ὕπερ εἶνε τῆς πρώτης ἀνάγκης. Τὸ ὠρολόγιον λοιπὸν καὶ ἡ ἀλυσὶς ἠγοράσθησαν... τίς οἶδεν ἐὰν ἡ ἀγορὰ αὕτη ἐπεβάρυνε διὰ δανείου τὴν ἄγαν φιλόστοργον μητέρα;

Ἡ Λουίζα ἦλθε περὶ τὴν 6 μ. μ. τοῦ σαββάτου συνοδευομένη ὑπὸ τῆς μητρός τῆς. Εἰσερχομένη εἰς τὸ κατάστημα, ὅπερ ἐφύλαττεν ἡ Μαρκέλλα καὶ ἡ φίλη τῆς ἡ πλύντρια, ἐχαιρέτισε τὴν πλύντριαν μετὰ τρόπον προστατευτικοῦ. Ἡ κορασιὲς ὤρμησε νὰ τὴν ἐναγκαλισθῆ, ἡ δὲ Λουίζα τὴν ἠσπάσθη ὡς ἡ μήτηρ ἀσπάζεται τὸ τέκνον τῆς καὶ μετὰ τρόπον χαριστάτου ἄμα καὶ σοβαροῦ· οὕτω δὲ ἀσπάζονται αἱ «μικραὶ μητέρες» τὰ τέκνα των ἐν τῷ παρθηναγωγείῳ. Ἡ Μαρκέλλα ἐξεπλάγη πως καὶ τὰ ἔχασεν ἰδοῦσα τὴν μεγαλοπρεπῆ ταύτην ὑποδοχὴν, καὶ ἔμεινεν ὀρθία ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τῆς προστάτιδος τῆς· ἀλλ' ἐνδομύχως τῆ ἤρχετο νὰ κλαύσῃ.

Ὅτε δὲ τὸ γεῦμα συνήγαγεν ἐν τῷ ὀπισθεν τοῦ καταστήματος ὀματίῳ περὶ τὴν τράπεζαν τὴν κυρίαν Φαβροῦ καὶ τὰ δύο κοράσια, ἡ Λουίζα μετὰ μυρίας ἐρωτήσεις, ἀπετάθη πρὸς τὴν μητέρα τῆς μετὰ τρόπον ὀλίγον τι ἰταμοῦ, ὃν ὅμως ἡ ἀγαθὴ γυνὴ ἐθεώρει ὡς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς τῶν τρόπων εὐγενείας.

— Καὶ ἡ μικρὴ αὕτη ἐδῶ, εἶπε δεικνύουσα τὸ ὄφρανον κοράσιον, εἶνε φρόνιμη;

— Δὲν εἶνε πολὺ κακὴ, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Φαβροῦ.

Ἀκούει; ἐκεῖ; Δὲν εἶνε πολὺ κακὴ! Ἡ Μαρκέλλα ἐν τῇ παιδικῇ τῆς καρδίᾳ εἶχε τὴν συνείδησιν ὅτι ἦτο ἀξία κρείττονος χαρακτηρισμοῦ! Δὲν εἶπε δὲ τίποτε, καὶ κατὰ τὸ σύνθηρος, ἀλλὰ βαρέως πως φέρουσα τὸ πρᾶγμα, ἐνησχολήθη κομίζουσα καὶ ἀποκομίζουσα τὰ τῆς τραπέζης μετὰ δεξιότητος θαυμασίας παρὰ τὴν ἡλικίαν τῆς. Μετὰ τὸ δεῖπνον ἐξῆλθον εἰς τὸ κατάστημα, φωτιζόμενον ὑπὸ ἐνὸς ῥάμφορος φωταερίου.

Διὰ τῶν ὑάλων δὲ τῶν παραθύρων, μεστῶν παντοίων πραγμάτων κρεμασμένων ἐκ σιδήρων κρεμαθρῶν, ἐφαίνετο ἡ ἀντανάκλασις τῶν ἐν τῇ ὀφῶ φανῶν ὑποτρέμουσα ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ ἐδάφους. Ἦτο νῦξ ἐκ τῶν πρώτων ἐκείνων νυκτῶν τοῦ χειμῶνος, καθ' ἃς τοσοῦτον ποθεῖ τις τὸ θέρος, καὶ ἡ φρικίασις τῶν κακῶν ἡμερῶν εἰσδύει προῶρως εἰς τὰ μέλη λίαν ἐπώδυνος. Τὸ κατάστημα ἐθερμαίνετο ὑπὸ τοῦ φωταερίου, ἀλλ' ὑπὸ τὴν θύραν ὁ παγερὸς ἀνεμὸς εἰσέδουε, φέρων ὀσμὴν βορβοῦρου πηκτοῦ καὶ ὀλισθηροῦ.

— Ἐπεθύμησα κάστανα, εἶπεν αἴφνης ἡ Λουίζα τοποθετούμενη ἀναπαυτικῶς ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ καθίσματος, ὅπερ ἦτο πρὸ τοῦ γραφείου. Μαμά, στείλῃ τὴν λοιπὸν τὴν Μαρκέλλαν νὰ πάρῃ κάστανα.

— Μὰ δὲν ἐδῆξαν ἀκόμη, εἶπεν ἡ μήτηρ.

— Πῶς δὲν ἐδῆξαν! Τὴν ὥραν ποῦ ἤρχομεθα εἰδ' ἀπ' ἐξῶ ἀπὸ ἐν οἰνοπωλεῖον 'ς τὴν ὁδὸν Τρεβίζης. Κάστανα προφαντά! μάτια μου τί εὐμορφα! Λόσε εἴκοσι λεπτά 'ς τὴν Μαρκέλλαν, μαμά. Ἔλα μικρὴ, κουνήσου.

Ἡ κυρία Φαβροῦ ἐδίσταζε, κωλυομένη ὑπὸ ἀορίστου τινὸς μίγματος οἰκονομίας καὶ φόβου. Δὲν ἐπεθύμει νὰ στείλῃ ἐξῶ τὸ παιδίον, τόσον ἀργά— ἐσήμαινεν ἡ ἐνάτη—διὰ τῆς ὁδοῦ Λαφαγέττου μεστῆς ἀείποτε ἀμαξῶν καὶ λεωφορείων. Ἡ Λουίζα ἔσυρε τὸ συρτάριον, ἔλαβεν εἴκοσι λεπτά καὶ τα ἐνεχείρισεν εἰς τὴν ὄφρανήν.

— Ἔρεις τὴν ὁδὸν Τρεβίζης; ἀπέναντι 'ς τὰ λεωφορεῖα. Ἔλα, τρέξει. Καὶ κύτταζε μὴν τα φᾶς 'ς τὸ ὄρομο.

— Νᾶχης τὸν νοῦ σου μὴ σε πλακώσῃ καμιά ἄραξα, προσέθηκεν ἡ κυρία Φαβροῦ.

Ἡ Μαρκέλλα ἀπεκρίθη δι' ἑλαφροῦ μειδιάματος, ἔκλεισε τὴν θύραν μετὰ προσοχῆς καὶ ἀπήλθε τρέχουσα.

Τὰ διάφορα ἐπὶ τῶν ὑάλων τῆς θύρας κρεμάμενα ἐμπορεύματα, αἱ περικνημίδες, τὰ θήλαστρα, οἱ ἐκ κητρίνου ἀμβάρου καὶ ἐξ ἱριδος κρῖκοι ἐκρήτησαν ἐπὶ τῶν ὑάλων τῆς θύρας, καὶ τὰ ξηρὰ χόρτα συνεκρούσθησαν ἐλαφρῶς. Ἡ κυρία Φαβροῦ ἐσιώπα.

— Δὲν ἔκαμα καλὰ νὰ τὴν ἀφήσω τὴ μι-

κρή. Δὲν εἶνε συνηθισμένη νὰ βγαίνει ἔξω...

— Καὶ δὲν κάμνει θελήματα; ἠρώτησεν ἡ Λουίζα μετὰ τρόπου ὀλίγον τι ἐπιθετικῶς.

— Ναί, μὰ ὄχι νύκτα.

— Αἶ, θὰ συνηθίσῃ. Κύταξε μητέρα, τὴν κακομαθαίνεις. Συλλογίσου ὅτι αὐτὸ τὸ παιδί δὲν ἔχει τίποτε. Καὶ ἂν σε στερηθῇ, θὰ καταντήσῃ νὰ ψωμοζήτήσῃ. Πρέπει νὰ συνηθίσῃ νὰ ὑπηρετῇ.

Παράξενος σοφία ἐν τῷ στόματι νεάνιδος ἐτῶν δεκατεσσάρων! Καὶ ναὶ μὲν ἡ κυρία Φαβροῦ πολλάκις ἐνδομύχως ἐπρέσβευσε τὰς αὐτὰς ἀρχάς, ἀλλ' ὅμως ἀκούσασα αὐτὰς ἐκ τοῦ στόματος τῆς Λουίζης, ἐπειράχθη ὀλίγον· ἀλλ' οὐδὲν εἰπούσα ἔλαβε τὸ πλέξιμόν της, ἐν ᾧ ἡ Λουίζα κατεγίνετο θωπεύουσα τὴν ῥάχιν τοῦ ὑψηλοῦ εὐτραφεῦς γάτου, ἀναμένουσα τὰ κάστανα ἅτινα ὅμως δὲν ἤρχοντο.

(Ἄκολουθεῖ).

Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Δ'.

ΤΟ ΑΜΑΛΙΕΙΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ

[Συνέχεια καὶ τέλος: ἴδε προηγ. φύλλον]

Ἐκτὸς τοῦ κυρίως καταστήματος καὶ τοῦ παρακειμένου νεοδημητοῦ παραρτήματος, ἐν ᾧ, ὡς ἐλέχθη, ἐστῶνται καὶ διδάσκονται τὰ κοράσια, ἐντὸς τοῦ περιθόλου ὑπάρχουσι καὶ δύο ἕτερα αὐθύπαρκα καὶ μεμονωμένα οἰκοδομήματα συμπληροῦντα, ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτῶν ἀποστολῇ, τὴν ἐνότητα καὶ ἀρμονίαν τῆς ὅλης ὑπηρεσίας· τὰ οἰκοδομήματα ταῦτα εἰσὶ τὸ νοσοκομεῖον καὶ ἡ ἐκκλησία. Τὸ νοσοκομεῖον μὴ ἐγερθὲν εἰδικῶς ὡς τοιοῦτον, ἀλλὰ προχείρως ἀπὸ συνήθους οἰκίας μετασκευασθὲν, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀξιώσεις ὡς κτίριον ἢ νοσηλεῖα ὅμως τελεῖται ἀπαραμύλλως. Ἐνεκα τῆς ἐφαρμοσθείσης ἀπὸ τινος χρόνου ὑγιεινῆς καὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀεροφόρων τὸ νοσοκομεῖον ἀργεῖ εὐτυχῶς. Κατὰ τὰς ἐλαφροτέραις ὅμως οἰκίας δὴποτε ἀσθενείας ἐνδείξεις ἢ ἀδιαθετοῦσα εἰσάγεται ἐντὸς εὐρείας καὶ ἐπαρκῶς ἀερίζομένης καὶ φωτιζομένης αἰθούσης τοῦ νοσοκομείου, ἐκ τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων ἐξ ὧν ἀπαρτίζονται οἱ δύο τοῦ κτιρίου ὄροφοι· ὁ ἰατρός καλεῖται παραχρῆμα, ἐὰν συνέπεσεν ἡ ἀσθενὴς νὰ μὴ ἡσθάνη τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπικουρίας του κατὰ τὰς ὥρας καθ' ἃς ὁ ἰατρός ἐπετέλεσε τὴν τακτικὴν ἐπίσκεψίν του. Νοσοκόμος ἐνοῦσα πρὸς τὴν πείρα τῆς τέχνης της ἀγαθότητα χαρακτηρὸς καὶ δύναμιν πράσεως ἀγρυπνεῖ ἀδιαλείπτως ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς πασχούσης ὑποβοηθουμένη κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς ὑπὸ βοηθῶν ἐξ ἴσου ἡσκημένων καὶ κορασιῶν ἐφαπτομένων τῆς νοσηλείας

πρὸς πορισμὸν τῶν στοιχειωδῶν τῆς περιποιήσεως γνώσεων. Ἡ τε νοσοκόμος καὶ αἱ βοηθοὶ μένουσιν ἐντὸς τοῦ καταστήματος ἀποτελοῦσαι κανονικὸν ἀριθμὸν τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ. Παρὰ τὴν κλίνην τῆς πασχούσης ἀναπτύσσεται ἀληθῆς ἀμίλλα στοργῆς καὶ μερίμνης αὐτόχρομα μητρικῆς· ὁ ἰατρός ἐπιδαμπεῖ τῆς θείας τέχνης του τὴν συνδρομήν, τὸ προσωπικὸν ἀναπτύσσει αὐστηροτάτην περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὁδηγῶν ἀκρίβειαν, ἡ διεύθυνσις ἀγρυπνεῖ, αἱ δὲ ἀπαρτίζουσαι τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ καταστήματος κυρίαι εὐαρεστοῦνται νὰ παρακολουθῶσι μετ' ἄκρου ἐνδιαφέροντος τὴν ἐκτύλιξιν καὶ τῆς ἀπλουστάτης τῶν νόσων τῆς κόρης. Ἐντὸς αἰθούσης τοῦ νοσοκομείου εὐρηται πρόχειρον φαρμακεῖον συνεσκευασμένον ἐντὸς θήκης ὑλοσκεπεῦς καὶ περιλαμβάνον τ' ἀναγκαιότερα τῶν φαρμάκων καὶ τὰ προχειρότερα τῶν χειρουργικῶν ἐργαλείων. Εὐτυχῶς ἡ ἀρίστη διαίτα, ὁ τακτικώτατος βίος, ἡ καθαρωτάτη ἀτμοσφαῖρα ἐν ἣ ἀδιαλείπτως διατρίβουσι τὰ κοράσια, ἀπεσκοράκισαν πᾶν εἶδος νοσήματος ἐνδημικοῦ ἢ ἄλλου καὶ κατέστρεψαν πᾶσαν, ὄσφ καὶ μικράν, ἐστῖαν μολύσματος καὶ καχεξίας, ἡδὴ δὲ τὸ νοσοκομεῖον ὑφίσταται βεβαίως, ἀλλ' ἄνευ ἀσθενῶν. Ἐπιδημία λυμανθεῖσα τὸ κατὰστημα ἐν χρόνοις παρωχημένοις ὑπῆρξεν ἡ ὀφθαλμία· κατὰ τῆς μάστιγος ἀντεπεξῆλθεν εὐδοκίμως καὶ ἐπιμόνως ἡ ἐπιστήμη οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἡ χρηματικὴ δαπάνη ἀφειδῶς παρασχεθεῖσα ἐκ τοῦ ταμείου τοῦ ἀσύλου ἀπὸ τοῦ 1875 ἄχρι τοῦ παρελθόντος ἔτους τὸ ταμεῖον τοῦ καταστήματος κατέβαλε πλέον τῶν 12,000 δραχμῶν εἰς ἔξοδα καὶ προνοητικὰ μέσα πρὸς ἀποσόδησιν τῆς ὀφθαλμίας ἧτις καὶ ἐξέλιπε τελείως ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, μεγάλως συνεργήσαντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὀφθαλμολόγου κ. Γαλθάνη εὐαρεστηθέντος ν' ἀναλάβῃ γενναίως φρόνως πᾶν τὰς χειρουργικὰς καὶ ὀφθαλμολογικὰς ἐργασίας τοῦ Ἀμαλιείου· ἡδὴ πληρεστάτη καὶ ἀπόλυτος ὑγίεια ἐπικρατεῖ ἐν τῷ καταστήματι.

Μεταξὺ τοῦ νοσοκομείου καὶ τοῦ νεοδημητοῦ παραρτήματος, ὅπισθεν δὲ τοῦ κεντρικοῦ καὶ κυρίου καταστήματος, ἐγείρεται ἡ ἐκκλησία τιμωμένη ἐπ' ὀνόματι τῶν Ταξιαρχῶν. Οἰκοδομηθεῖσα μικρὰ τὸ κατ' ἀρχὰς ἡρώδη ἐξ ἀνάγκης τελευταίως, ἐπαρκούσα ἡδὴ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν τῶν κορασιῶν καθηκόντων. Καὶ ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς ἡ ἐκκλησία εἶνε ἀπλουστάτη ἄνευ στοῶν καὶ νάρθηκος. Τὰ κοράσια ἐκκλησιάζονται τακτικῶς ἀνὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ ἄλλην ἐπίσημον τῆς Ἐκκλησίας ἡμέραν, τελοῦσι δὲ ἀκριβῶς τὰς τεταγμένας τῆς μεγάλης ἑβδομάδος νυκτερινὰς ἀκολουθίας. Ἀφοῦ ἡ ἐν τῷ ὀρφανοτροφείῳ εἰσοδος οὐδενὶ ἐπιτρέπεται ἀπολύτως, νοεῖται ὅτι καὶ αἱ ἀκολουθίαι εἰσὶν ἀπροσπέλαστοι τοῖς ἔξωθεν, ἐκτὸς βεβαίως τῶν κυριῶν τῶν τιμωσῶν διὰ τῆς προστασίας των τὸ κατὰστημα